

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра філософії і педагогіки



«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Завідувач кафедри

Нестерова О.Ю. 

30 серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Соціальні і культурні практики формування ідентичності»

Галузь знань 03 Гуманітарні науки
Спеціальність 033 Філософія
Освітній рівень третій (освітньо-науковий)
Статус вибіркова
Загальний обсяг 4 кредитів ECTS (120 годин)
Форма підсумкового контролю Диференційований залік
Термін викладання 7 чверть
Мова викладання українська

Викладач: доц. Тарасова Н.Ю.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2023

Робоча програма навчальної дисципліни **«Соціальні і культурні практики формування ідентичності»** для здобувачів наукового ступеню доктора філософії за спеціальністю 033 Філософія / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. філософії і педагогіки. – Д. : НТУ «ДП», 2023. – 15 с.

Розробник – Тарасова Наталія Юріївна, канд. філос. наук, доцент кафедри філософії і педагогіки

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки здобувачів вищої освіти до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	Ошибка! Закладка не определена.
3 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	4
4 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	4
5 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	7
5.1 Шкали.....	8
5.2 Засоби та процедури	8
5.3 Критерії	9
6 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	12
7 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	12

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – формування фахової компетентності у соціальних та культурних ідентичностях, самоідентифікації, утворенні спільності різного рівня соціальних спільнот, конструюванні ідентичності за доби інформаційних технологій та штучного інтелекту. навичок аналітичного оцінювання проявів маніпулювання ідентичністю в кризових ситуаціях сучасних суспільств.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
шифр ДРН	зміст
ДРН – 01	Знання теорій ідентичності, сутності й структури ідентичності, різновидів соціальних та культурних ідентичностей, механізмів ідентифікування, формування й кризи самоідентифікації особи.
ДРН – 02	Уміння використовувати знання про етнічну, національну, релігійну, гендерну ідентичності в професійній комунікації, налагоджувати толерантні стосунки з представниками різних соціальних, етнокультурних, конфесійних, освітніх, мистецьких спільнот
ДРН – 03	Здатність знаходити культурні й соціальні спільності та усвідомлювати відмінності в міжкультурній творчій співпраці

3 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Розподіл за формами навчання, години							
	денна			вечірня		заочна		
	Обсяг	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	Обсяг	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	72	21	51	-	-	72	6	66
практичні	48	14	34	-	-	48	4	44
лабораторні	-	-	-	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-	-	-	-
РАЗОМ	120	35	85	-	-	120	10	110

4 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	72
ДРН – 01	1.Концептуальні засади теорії ідентичності в філософії та психології ХХ століття Теоретичні підходи до вивчення ідентичності. Психоаналітичні теорії ідентичності (перцептивна ідентичність З.Фрейда, К.Юнга, Адлера). Емпірика ідентичності, «статути ідентичності», «емпатична й роле-модельюча ідентифікація», «напередзана й вибрана ідентичності» (Дж. Марсія, Дж.Адамс, Е.	10

	<p>Д.Гротеван,, А.Вотерман, Дж. Келлі). Теорії ідентичності в символічному інтеракціонізмі (Кулі, Дж.Мід, К.Лібкінд, Р.Дженкінс, Ф.Барт, Е.Гоффман).Індивідуальна ідентичність, Я-ідентичність, самість й колективна диференціація. Модель внутрішньо-зовнішньої діалектики ідентифікації», «презентація себе», «стратегії управління враженнями». «Номінальна ідентичність» – «віртуальна ідентичність». Проблематичність ідентифікації в контексті міграційних процесів, розширення культурних контактів. Соціально-політичних змін. Вивчення ідентичності в межах теорії соціальних репрезентацій. Ідентичність особистості в колі соціальних репрезентацій як сіті ідей та образів, розвинених в часі й просторі, мови й символів(С.Московічі, Леві-Брюль, В.Дойс, Зігерс, Голдберг, Д.Дельвіг). Ідентичність «Я» в теорії самокатегоризації. Теорії психосоціальної ідентичності, формування й кризи ідентичності Е.Еріксона, Концепція кризи ідентичності В.Хьосле. Позитивні й негативні елементи в структурі ідентичності. «МИ- такі, ми – не такі». Маргінальні ідентичності. Конфлікт ідентичностей. Трансформації ідентичності в процесах акультурації. Різновиди соціальних і культурних ідентичностей. Ідентичність та диференціація в концепціях посмодерної філософії (Ліотара, Дельоз, Деррида. Бодрійяр, Крістева, Вальденфельс). Самоідентичність (П.Рікьор).</p>	
ДРН – 02	<p>2.Соціокультурна ідентичність. Теорія соціальної ідентичності в когнітивній психології .теорія Г.Теджфела проти теорії групового конфлікту Д.Кемпбелл. феномени соціальної категоризації, соціального порівняння. Соціальна ідентичність як продукт порівняння інгруп з аутгрупами. Я-концепція як єдність та протилежність особистісної та соціальної ідентичностей. Передумови й механізми соціальної ідентифікації Система соціальної ідентичності. Ефект «аутгрупової гомогенності», феномен «самозверхконформності». Коваріаційна модель взаємодій соціальної й особистісної самооцінок» (Дж.Бреквелл,М.Бревелл, К.Кемілері, Е.Еріксон, М.Хогг, М.Яровіч). . Культура як основа ідентичності. Ідентичність та акультурація. Культурні цінності й особистий вибір. Структура культурної ідентичності. Історична ідентичність (Г.Люббе).</p>	10
ДРН – 03	<p>3.Етнічна ідентичність Розуміння етнічної ідентичності на основі віри чи уявлення про спільну культуру (В.Тішков). Функція уподібнення та розрізнення. Теорії етносу й етнічної ідентичності Е.Сміта, Дж.Гатчінсона. Б. Андерсона, Е. Хобсбаума, Гідденса, Барта. Структура етнічної ідентичності М. Барретта. Когнітивний і афективний блоки ідентифікації. Етапи становлення етнічної ідентичності (Ж.Піаже, Густав Ягода та Сьюзен Томпсон). Етноконтактне середовище. Статутні відносини між етнічними групами. Значущість етнічного Я в критичній ситуації (ефект “ситуативної” етнічності) і завмирання в ситуації некритичній (С.Хантінгтон). Історія і етнічність в тлумаченні Е.Тонкін, М.Макдоналд, М.Чепмена. Етнічність і меншини з позиції Р.Скемергорна, Етнічність, раса, клас в теорії Т.Еріксена.. Ет-</p>	10

	нічні групи й етноідентичність в концепції Пола Р.Браса. Аналіз тнонаціоналізму К.Вульфа. Визначальність емоційного психічного, народного, культурного, мовного компоненту («почуття належності, солідарності, свої-чужих»). Трансформації етнічної ідентичності (Р. Редфільд, Р. Лінтон, М. Херсковіц, «Меморандум по вивченню акультурації). Етнічність в поліетнічному середовищі. Моноетнічна держава. Етнічна нація. Маргінальна етнічна ідентичність (Т. Шибутані, Р. Мертон, Дікі-Кларк, Дж. Манчіні,). «Маргінальна людина» (1937) Е.Стоунквіста. Людина двох культур. Маргінальність соціальної ролі.	
ДРН – 01 ДРН – 02	4. Національна ідентичність Концепт нації й національності (Е.Ренан, Л.Актон, Ш.Моррас,, В. Коннер,). Національна індивідуальність (Й.Гердер, Й.Фіхте, Дж. Мацціні.).Нація й комунікація (К.Дойч), Нація як уявна спільнота (Б.Андерсон). Теорії самостійної нації М.Міхновського, Ю.Бачинського, І.Франка, М.Грушевського. Етнокультурні й політичні нації (Я.Крейчі,В.Велімський). Національна держава й комполітизм (Ф.Майнеке) Національна ідентичність в контексті глобалізму. Національна ідентичність та капіталізм й лібералізм (Ф.Фукуяма, Касторіадіс). Національна ідентичність та інформаційне суспільство (Віннер, М.Кастельс, Ф.Вебстер, М.Маклюен) Національна ідентичність – історична пам'ять- коеморація (П.Нора, Мегілл, Р.Брубейкер), Громадянство й громадськість й національна ідентичність (Ю.Хабермас). Шляхи побудови національної ідентичності: ідентичність спротиву, ідентичність конструктивна (М.Кастельс). Критика політики ідентичності (Ф.Фукуяма). Американська ідентичність (С.Хантінгтон), Латиноамериканська ідентичність (П.Гнатенко), Французька ідентичність (Загрязкіна Т). Українська національна ідентичність (Бичко О.,Стапико М.). Національна ідентичність та відчуження в концепції Ю.Крістєвої, Феноменологія національної ідентичності Б.Вальденфельса.	22
ДРН – 01 ДРН – 02	5. Регіональна ідентичність Міждисциплінарність концепту регіональної ідентичності. Територіальна-регіональна-локальна ідентичності. «Я-зовнішній світ». «Ідентичність із місцем» (place identity), «ідентичність із середовищем» (environmental identity), «регіональна ідентичність» (regional identity), «міська ідентичність» (city identity, urban-related identity, social urban identity), «ідентичність із місцем проживання» (settlement identity) тощо (М. Левицька, М. Черноушек, С. Роккан, Г. Прошанські, М. Лаллі, Дж. Стетс та К. Біга, Р Фельдман). Самоусвідомлення представником уявної спільноти, що ґрунтується на єдності території проживання, історії, ціннісних орієнтацій, соціокультурного досвіду, традицій, способу життя та передбачає наявність психологічного зв'язку людини з територією проживання, переживанням приналежності до неї тощо. Територіальна ідентичність як сукупність культурних стосунків («мала Батьківщина», «сила ідентичності», «місцевий патріотизм»). Громадянсько-територіальна концепція нації й антиколоніальний та інтеграційний рухи.	10

	Територіальний націоналізм (Г.Кон, Е. Сміт). Новий регіоналізм та ідентичність як феномен сучасного світу (Н.Нагорна). Територіальна ідентичність у Г.Башляра й Д.Діднея. Європейська ідентичність (Ю.Хабермас). Середовищна ідентичність.	
ДРН – 02 ДРН – 03	6. Гендерна ідентичність Поняття гендера (С. Кесслер, У. Маккенн). Специфічний тип соціальної ідентичності. Сучасні уявлення про гендерну ідентичність. Гендерна свідомість про статеві й соціальні різниці. Гендерна самосвідомість- єдність очікувань, розуміння соціальних ролей в суспільстві, Усвідомлення гендерної мужності й жіночості. Гендер та соціокультурний образ людини. Стан і протиріччя у гендерній соціології (Сілласте Г). Сучасні фіміністські теорії (Ленгерман П., Нібрюгге-Брантлі Дж.) Маскуліність й фемінність (С.Бем). «Жіночий досвід» та фемінні гендерні ролі, диспозиції, самопрезентації. . Соціальні інституції у формуванні гендерних стереотипів. Традиційна «ідеологія мужності» й чоловічі гендерні очікування, патріархальні рольові норми домінування «Принцип Адама» Дж. Мані.. Емоційно-когнітивний дисонанс, статево-ролева «втраченість» на шляху соціального розвитку маскуліності. «Подолання жіночості», Едипів комплекс З.Фрейда. Психо-біологічні й соціокультурні детермінанти гендерних розрізень та диспропорцій. Динаміка розвитку гендерних медіа-презентацій. Жіноча культура (Г.Зіммель). Родина й гендер (Т.Парсонс). Нуклеарна родина й сучасні типи шлюбів (Е.Тоффлер, Т.Парсонс). Рекрутування гендерних ідентичностей. Гендер та сексуальність. Розподіл жіночої й чоловічої сексуальності (Р. Столлер). Гендер, влада й соціальні зміни. Гендер і розподіл праці(К.Уест, Д.Зіммерман) Гендерне конструювання (Д.Лорбел, С. Фарнелл). Трансформація інтимності (Е.Гідденс).Гомосоціальність та гомосексуальність.	10
	Практичні заняття	48
ДРН – 01	Обговорення праці Е.Еріксона « Ідентичність: юнацтво й криза».	8
ДРН – 02	Обговорення праці Ю.Хабермаса « Громадянство й національна ідентичність».	8
ДРН – 03	Обговорення фрагменту праці С.Хантінгтона « Хто ми?»	8
ДРН – 01 ДРН – 02	Обговорення фрагменту роботи М.Кастельса «Інформаційна доба».	8
ДРН – 01 ДРН – 02	Семінар на тему « Візуалізація ідентичності «Я» в сучасних мас-медіа та Інтернеті».	8
ДРН – 02 ДРН – 03	Семінар на тему « Глобалізація й національна ідентифікація» Обговорення фрагментів роботи Ф.Фукуями «Ідентичність».	8
	РАЗОМ	120

5 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувача вищої освіти за дисципліною.

5.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок здобувачів вищої освіти різних закладів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо здобувач вищої освіти отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

5.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності здобувача вищої освіти за вимогами НРК до 8-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Здобувач вищої освіти на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються здобувача вищої освітнім на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів;

практичні	індивідуальне завдання з ко- жної теми	виконання за- вдань під час практичних за- нять		виконання ККР під час заліку за бажанням здо- бувача вищої освіти
		виконання за- вдань під час са- мостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим опису кваліфікаційного рівня, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі здобувача вищої освіти шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен здобувач вищої освіти під час заліку має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікаційного рівня НРК.

5.3 Критерії

Реальні результати навчання здобувача вищої освіти ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії здобувача вищої освіти для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 8-го кваліфікаційного рівня за НРК

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
Знання		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності 	<p>Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена.</p> <p>Характеризує наявність:</p> <ul style="list-style-type: none"> - спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень; - критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей 	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення здобувача вищої освіти про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння/навички		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики; ◆ започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності; ◆ критичний аналіз, 	<p>Відповідь характеризує уміння/навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - оновлювати знання; - інтегрувати знання; - провадити інноваційну діяльність; - провадити наукову діяльність 	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
оцінка і синтез нових та комплексних ідей	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	Рівень умінь незадовільний	<60
Комунікація		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому; ◆ використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях 	<p>Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції; - використання іноземних мов у професійній діяльності 	95-100
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
Відповідальність і автономія		
◆ демонстрація	Відмінне володіння компетенціями:	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
значної авторитетності, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, постійна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності; ♦ здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення	<ul style="list-style-type: none"> - використання принципів та методів організації діяльності команди; - ефективний розподіл повноважень в структурі команди; - підтримка врівноважених стосунків з членами команди (відповідальність за взаємовідносини); - стресовитривалість; - саморегуляція; - трудова активність в екстремальних ситуаціях; - високий рівень особистого ставлення до справи; - володіння всіма видами навчальної діяльності; - належний рівень фундаментальних знань; - належний рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок 	
	Упевнене володіння компетенціями автономії та відповідальності з незначними хибами	90-94
	Добре володіння компетенціями автономії та відповідальності (не реалізовано дві вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями автономії та відповідальності (не реалізовано три вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями автономії та відповідальності (не реалізовано чотири вимоги)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями автономії та відповідальності (не реалізовано п'ять вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями автономії та відповідальності (не реалізовано шість вимог)	65-69
	Задовільне володіння компетенціями автономії та відповідальності (рівень фрагментарний)	60-64
	Рівень автономії та відповідальності незадовільний	<60

6 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Технічні засоби навчання.
2. Дистанційна платформа MOODLE (www.do.nmu.org.ua), MS TEAMS (<https://teams.microsoft.com/>).

7 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові

1. Андрущенко В. П., Губерський Л. В., Михальченко М. І. Соціальна філософія. Історія, теорія, методологія : Підручн. для вищ. навч. закл. / В. П. Андрущенко, Л. В. Губерський, М. І. Михальченко. — Вид. 4-те, випр. та доп. — К. : Юрінком Інтер, 2016. — 552 с.

2. Баумейстер А. Вступ до філософських студій, або Інтелектуальні подорожі до країни філософії : науковий посібник, - Київ: Мала академія Наук України, 2017. — 238 с.
3. Філософія: підручник / ред. Л. В. Губерський. вид. 2-ге, перероб. і доп. Харків: Фоліо, 2018. 621 с.
4. Петрушенко В.Л. Філософія. Вступ до курсу. Історія світової та української філософії. Фундаментальні проблеми сучасної філософії. – Л.: Львівська політехніка, 2019. – 596 с.
5. Васютинський В. О. Психологічна правда про індивідуалізм і колективізм: монографія / В. О. Васютинський ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. - К.: Міленіум, 2016. - 138 с.
6. Губеладзе І. Г. Сільська молодь у місті: пошук ідентичності : монографія / І. Г. Губеладзе. - К. : Міленіум, 2016. - 236 с.
7. Демчук Р. В. Українська ідентичність у модусі міфологем : монографія / Р. В. Демчук. -- Київ : Стародавній світ, 2014. -- 236 с.
8. Ідентичність громадян України в нових умовах: стан, тенденції, регіональні особливості [Електронний ресурс]. -- Режим доступу: www.razumkov.org.ua/upload/Identi-2016.pdf. -- 104 с.

Додаткові

1. Євтух В. Б. Структурування ідентичностей у пограничному просторі Карпатського регіону : монографія / В. Б. Євтух, Б. Г. Гвоздецька. -- Київ, 2015. -- 158 с.
2. Миронов Д.Д., Ляпкина Т.Ф. Подходы к определению культурной идентичности // Культура и цивилизация. 2015. № 6. С. 109-123.
3. Розумний М. М. Виклики національного самовизначення : монографія / М. М. Розумний. - К. : НІСД, 2016. - 196 с.
4. Рябчук М. Ю. Дихотомія української національної ідентичності: історичні причини та політичні наслідки : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.05 / М. Ю. Рябчук; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дос.-лідж.ім. І. Ф. Кураса. -- Київ, 2015. -- 18 с.
5. Степико М. Т Українська ідентичність: феномен і засади формування : монографія / М. Т Степико. - К. : НІСД, 2011. - 336 с.
6. Тарасова Н.Ю. Культурні суперечності постіндустріального суспільства як чинник ускладнення національної ідентифікації. Теоретичні ідеї Деніела Белла в українському екзистенційному контексті. // Гілея. - Вип. 132 – Київ, 2018. - С. -170-174 Index Copernicus International (Республіка Польща)
7. Тарасова Н.Ю. Культура як модератор суперечок ліберально-демократичної універсалізації та національної ідентифікації в постіндустріальному суспільстві. Вісник Львівського університету. Філософсько-політологічні студії. Випуск 20, 2018. с. 101-109. Index Copernicus International (Республіка Польща)
8. Тарасова Н.Ю. Соціокультурна ідентифікація особистості в парадоксальному часово-просторовому регламенті культури інформаційного суспільства». Південноукраїнські наукові студії. IV Всеукраїнська науково-практична конферен-

ція студентів та молодих вчених із міжнародною участю. . Одеса. 2021. С. 57-60.

9. Тарасова Н.Ю. Філателістичне колекціонування як комунікація та семіотичний канал національної ідентифікації. Антропологічні виміри філософських досліджень. Матеріали 11-ї щорічної міжнародної наукової конференції в УДУНТ, 17 листопада 2022, Web of Science Core Collection; Web of Science Core Collection. <http://conf-ampr.diit.edu.ua>

10. Тарасова Н. Ю. Ідентифікація протесту. Сутність, структура, динаміка. // Філософія і культура в мінливості сьогодення [Текст]: Матеріали всеукраїнських філософських читань 24 листопада 2020 р., м. Дніпро. М-во освіти і науки України; НТУ «ДП». – Д.: ДП, 2020. с. 31-33.

11.Тарасова Н.Ю. Від «влади ідентичності» до кінця «влади ідентичності»? Матеріали всеукраїнських філософських читань «Філософія і культура в нарративах сучасності. 3 нагоди Всесвітнього Дня Філософії (UNESCO). Грудень 2021 р., м. Дніпро, с. 74-77.

12. N.Yu.Tarasova. Lesia Ukrainka: Ukrainians National Sdentity Against the "Russian Ukrainians"Dichotomy. Antropological Measurements of Philosophical Research, 23 (202 2023),Дніпро, 2023, Антропологічні виміри філософських досліджень, 23 (2023), с.80-94. Web of Science CC <http://ampr.diit.edu.ua/issue/view/16888>

13. Тарасова Н.Ю. Пробудження ідентичності: на межі теорій кінця ідентичності філософії постмодернізму. Матеріали конференції «Філософія і культура в антропологічних вимірах сучасності». 3 нагоди Всесвітнього Дня Філософії (UNESCO), 16 листопада 2023 р. Web of Science CC <http://conf-ampr.diit.edu.ua/AMPRX12/schedConf/presentations> , <http://conf-ampr.diit.edu.ua/AMPRX12/paper/view/29644/17372>

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни
«Соціальні і культурні практики формування ідентичності»
для здобувачів наукового ступеню доктора філософії
за спеціальністю 033 Філософія

Розробник:
Наталія Юріївна Тарасова

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19